

МІНІСТЕРСТВО ЗАХИСТУ ДОВКІЛЛЯ ТА ПРИРОДНИХ РЕСУРСІВ УКРАЇНИ

НАКАЗ

_____ 20__ р.

Київ

№ _____

**Про внесення Змін до наказу
Міністерства охорони навколишнього
природного середовища України
від 20 липня 2009 року № 389**

Відповідно до підпункту 128 пункту 4 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614,
НАКАЗУЮ:

1. Преамбулу наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 20 липня 2009 року № 389 «Про затвердження Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2009 року за № 767/16783, викласти в такій редакції:

«Відповідно до Закону України «Про охорону навколишнього природного середовища» та підпункту 128 пункту 4 Положення про Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 червня 2020 року № 614,
НАКАЗУЮ».

2. Затвердити Зміни до Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне використання водних ресурсів, затвердженої наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України 20 липня 2009 року № 389, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2009 року за № 767/16783, що додаються.

3. Управлінню екологічного контролю та методології забезпечити подання цього наказу на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України.

4. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра Олену КРАМАРЕНКО.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства захисту довкілля
та природних ресурсів України

_____ 2023 року № _____

Зміни
до Методики розрахунку розмірів відшкодування збитків, заподіяних
державі внаслідок порушення законодавства про охорону та раціональне
використання водних ресурсів

1. У розділі I:

абзац другий пункту 1.2 викласти в такій редакції:

«забруднення водних об'єктів, у тому числі пов'язаного із наднормативними скидами у водний об'єкт забруднюючих речовин та фізико-хімічних показників (далі - забруднюючі речовини) із зворотними водами або забруднюючих речовин у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини, засмічення сторонніми предметами, матеріалами, відходами та/або іншими речовинами, крім випадків забруднення та/або засмічення територіальних і внутрішніх морських вод та виключної морської економічної зони України із суден, кораблів та інших плавучих засобів»;

абзац перший пункту 1.4 доповнити словами «, або в ході проведення слідчих дій правоохоронними органами»;

доповнити розділ новим пунктом такого змісту:

«1.8. Збитки, заподіяні в результаті забруднення та/або засмічення вод, самовільного користування водними ресурсами у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду з урахуванням їх особливої природоохоронної цінності, збільшуються в 1,5 рази».

2. У розділі III:

назву викласти в такій редакції:

«III. Забруднення водних об'єктів забруднюючими речовинами у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини, засмічення сторонніми предметами, матеріалами, відходами та/або іншими речовинами»;

у пункті 3.1 після слова «забруднення» доповнити словами «та/або засмічення»;

абзац перший пункту 3.2 викласти в такій редакції:

«3.2. При визначенні забруднення водного об'єкта забруднюючими речовинами у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини, засмічення

сторонніми предметами, матеріалами, відходами та/або іншими речовинами можуть застосовуватися».

3. У пункті 7.1 розділу VII:

в абзаці п'ятнадцятому цифри «2011» та «766,96» замінити цифрами «2023» та «3076,16» відповідно;

в абзаці шістнадцятому цифри «2012» замінити цифрами «2024».

4. У розділі VIII:

назву викласти в такій редакції:

«VIII. Розрахунок розмірів відшкодування збитків, заподіяних водним об'єктам внаслідок забруднення речовинами у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини, засмічення сторонніми предметами, матеріалами, відходами та/або іншими речовинами»;

у пункті 8.1:

абзац сьомий викласти в такій редакції:

« M_i - маса скинутої i -ї забруднюючої речовини у водний об'єкт у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини, т»;

абзац восьмий викласти в такій редакції:

« m - кількість забруднюючих речовин у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини»;

у пункті 8.2:

в абзаці першому після слова «вигляді» доповнити розділовим знаком «,»;

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

« M_i - маса скинутої i -ї забруднюючої речовини у водний об'єкт у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини, т»;

абзац десятий викласти в такій редакції:

« m - кількість забруднюючих речовин у чистому вигляді, у складі продукції чи сировини»;

пункт 8.3 викласти в такій редакції:

«8.3. Розрахунок розмірів відшкодування збитків, заподіяних водним об'єктам внаслідок засмічення сторонніми предметами, матеріалами, відходами та/або іншими речовинами, грн, здійснюється за формулою

$$Z = K_x \times k_3 \times M_{cm} \times \gamma \times 10^{-3}, \quad (21)$$

де K_x - коефіцієнт, що характеризує ступінь засмічення водного об'єкта сторонніми предметами, матеріалами, відходами та/або іншими речовинами, який визначається згідно з додатком 8;

k_3 - коефіцієнт ураженості водної екосистеми (для морських вод $k_3 = 3$, для поверхневих вод $k_3 = 1,5$);

M_{cm} - маса сторонніх предметів, матеріалів, відходів та/або інших речовин, кг, яка визначається методом експертної оцінки з використанням даних додатка 8 або розраховується за формулою

$$M_{\text{см}} = S \times 1/3 \times G_i, \quad (22)$$

де S - площа засмічення водного об'єкта, м²;

G_i - маса сторонніх предметів, матеріалів, відходів та/або інших речовин, кг/м².

Визначення маси сторонніх предметів, матеріалів, відходів та/або інших речовин здійснюється на ділянках площею 1 м², розташованих на однаковій відстані від місця їх максимального зосередження, яке приймається за центр засміченої ділянки;

γ - визначається за формулою (14)»;

пункт 8.4 викласти в такій редакції:

«8.4. У разі якщо сторонні предмети, матеріали, відходи, забруднені нафтопродуктами, розраховуються також збитки від нафтового забруднення з використанням формул (19) і (20); при цьому приймається, що маса нафти становить 1,0 % від маси сторонніх предметів, матеріалів, відходів».

5. У розділі IX:

у пункті 9.1:

в абзаці четвертому слова «показника «Інші водні об'єкти» замінити словами «показників «Район басейну річок Причорномор'я», «Район басейну річок Приазов'я»;

доповнити новим абзацом такого змісту:

«Для житлово-комунальних підприємств та теплоелектростанцій з прямою системою водопостачання показник T_{ар} застосовується без понижуючих коефіцієнтів»;

в абзаці першому пункту 9.2 після слова «водовідведення» доповнити словами «, паспорта водного об'єкта».

6. Додатки 2 та 8 до Методики викласти в нових редакціях, що додаються.

**Головний спеціаліст відділу
екологічного контролю Управління
екологічного контролю та методології**

Роман КРИВОШЕЯ

Додаток 2
до Методики розрахунку розмірів
відшкодування збитків, заподіяних державі
внаслідок порушення законодавства про
охорону та раціональне використання водних
ресурсів

**Значення
коефіцієнта $K_{кат}$, що враховує категорію водного об'єкта**

Категорія водного об'єкта	$K_{кат}$
Поверхневі водні об'єкти:	
питного та господарсько-побутового використання	1,5
рибогосподарського використання	2,5
Внутрішні морські води, територіальне море, а також акваторії морських портів	3,5
Водні об'єкти в межах територій природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, а також віднесені до категорії лікувальних	4,5
Підземні води	5,0

У разі скиду у водний об'єкт, який знаходиться у межах населеного пункту, коефіцієнт збільшується в 1,2 рази.

У разі скиду в озера, ставки та інші непроточні водні об'єкти коефіцієнт збільшується у 1,5 рази.

У разі, якщо водний об'єкт або його ділянка у місці забруднення можуть бути віднесені до різних категорій, при розрахунку збитку використовується найбільший із можливих коефіцієнтів $K_{кат}$, при цьому усі вищезазначені умови збільшення коефіцієнта залишаються в силі.

Додаток 8
до Методики розрахунку розмірів
відшкодування збитків, заподіяних
державі внаслідок порушення
законодавства про охорону
та раціональне використання
водних ресурсів

**Значення коефіцієнта K_x , що характеризує ступінь засмічення
водного об'єкта сторонніми предметами, матеріалами, відходами
та/або іншими речовинами**

Зовнішній вигляд водної поверхні	K_x
Чиста водна поверхня, на якій є окремі сторонні предмети, матеріали, відходи та/або інші речовини загальною площею не більше $0,1 \text{ м}^2$	1
На водній поверхні, на якій є окремі сторонні предмети, матеріали, відходи та/або інші речовини загальною площею не більше 1 м^2 , окремі предмети з розмірами у будь-якому напрямку не більше 25 см.	2
На водній поверхні, на якій є сторонні предмети, матеріали, відходи та/або інші речовини загальною площею не більше 2 м^2 , окремі предмети з розмірами у будь-якому напрямку не більше 50 см.	3
На водній поверхні, на якій є сторонні предмети, матеріали, відходи та/або інші речовини загальною площею до 5 м^2 , окремі предмети з розмірами не більше 1 м.	4
На водній поверхні та/або занурені у воду є сторонні предмети, матеріали, відходи та/або інші речовини загальною площею до 10 м^2 , значна кількість предметів з розмірами до 1,5 м.	5
На водній поверхні та/або занурені у воду є сторонні предмети, матеріали, відходи та/або інші речовини загальною площею більше 10 м^2 , крупні предмети з розмірами більш 1,5 м.	6

